

Bogense blev vanskeliggjort, og Afdgangen til Odense derimod gjort lettere, thi det vilde være en Forurettelse mod Bogense. Jeg finder ikke, der er Anledning til paa nogen Maade at gjøre dette. Men naar Sidebanen derimod udgaar fra det Midtpunkt, der ligger mellem Bogense og Odense, nemlig Sønderst, forekommer det mig virkelig, at Sol og Bind vilde være skiftede lige mellem begge Interesser. Sagen blev imidlertid opgivet, og et af de Argumenter, man da søgte i Felten imod en saadan Gaffelbane, en direkte Forbindelse med en Sidebane, var det, at Driften vilde blive overordentlig dyr, og at Baneanlægget ikke vilde kunne betale sig. Ja, det erkjender jeg; jeg erkjender, at der foreligger Erfaringer for, at enhver Gaffelbane, enhver Sidebane vil være forholdsvis dyr at drive; men her gjør jeg opmærksom paa, at det Samme efter min Overbevisning — det har jeg allerede fremhævet — vil være Tilfældet med en Buebane. Jeg vil ikke gjerne stille noget merkt Horoskop for denne Bane, uen det er min fulde Overbevisning, at den ikke vil svare Regning. Skal man saa dog have en mindre lukrativ Drift, er det et Spørgsmaal, om der ikke opnaas Mere ved en direkte Forbindelse med en Sidebane end ved en Buebane. Det paastaar jeg vil blive Tilfældet, thi den vil komme til at betjene mindst 2 Kvadratomile Op-land mere end Buebanen. Da der altsaa i selve Lovforslaget ikke er optaget nogen Bestemmelse om Banelinjens Retning, haaber jeg dog, at den høitærede Minister, inden han i Koncessionen slaar Linien definitivt fast, vil tage det Spørgsmaal under Overveielse, om der ikke kunde findes en Løsning, som mere forsonede de nu skarpt imod hinanden staaende Interesser. Den høitærede Ministers Udtalelser gav mig ganske vist ikke noget meget levende Haab i saa Henseende. Han bemærkede, at han ingen Grund havde til Andet end at stille sig paa Udvalgets Standpunkt, naar det, som Tilfældet var her, kom og belagde sit Forlangende med rede Mønt. Jeg vil dog i den Anledning tillade mig her at gjøre en lille Bemærkning, som jeg haaber, den høitærede Minister ved Sagens videre Behandling vil tage under nærmere Overveielse. Det blev sagt af den høitærede Minister, at han ikke kjendte noget bedre Udtryk for, hvad der stemmede med en Egn's Interesse, end hvad der kommer til Orde gjennem de kommunale Myndigheder. Det vil jeg nu i Almindelighed erkjende for at være rigtig; men jeg gjør en Undtagelse med Hensyn til Jernbaneanlæg. Det kan ikke med Røje siges, at Jernbaneanlæg tilføre Kommunerne som saadanne nogen direkte Fordel; den direkte Fordel faae de Private, som Jernbanen kommer i Nærheden af eller kommer til at berøre. Det er altsaa hos de Private, at man skal søge Dplysning om, hvorvidt dette Baneanlæg virkelig har den store Almenheds Sympathi for sig, og det er igjennem den Maade, hvorpaa

den private Tilbøielighed til at lukke Pungen op viser sig eller træder frem, manifesterer sig, at man skal faae sikkert Kjendmærke paa, om virkelig et saadant Baneanlæg træffer den store Almenheds Interesser. I den Henseende kan jo det Sogneraad, der tilfældigt sidder ved Koret, ikke være noget umiskjendeligt Bevis. Uen at jeg paa nogen Maade skal tillade mig nogensomhelst Insinuation mod nogen af de kommunale Myndigheder, kan jeg dog tænke mig Tilfælde, hvor der sieblikkelig i Sogneraadet kan sidde Folk, der have personlig Interesse af Baneanlægget og finde det overmaade bekømt sans phrase at bevilge af Kommunens Midler store Summer til saadanne Anlæg. Jeg siger altsaa, lad os se, hvorvidt have de private Interesser manifesteret sig ved den Bane, her er Tale om? Jeg vil da henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa et Punkt, som jeg tillægger ikke ringe Betydning, og det er det forholdsvis ringe Bidrag, som de Private her have ydet til dette Baneanlæg. Det hedder i Motiverne, at der af Kommuner og Private er tegnet et Bidrag af 564,000 Kr.; hoormeget er der nu af disse 564,000 Kr. tegnet af Private? Der er tegnet, hvis jeg ikke feiler, ialt 60,000 Kr., altsaa omtrent 5 pCt. af hele den Sum, der skal gaa med til Baneanlægget. Man vil nu maasse spørge, hvorledes det har stillet sig ved andre private Baneanlæg, og jeg skal i den Henseende give det høie Ting Dplysning. Vi have nylig sysselsat os med Randers-Grenaa Banen; der var den private Deltagelse ganske anderledes stor end ved det Baneanlæg, her er Tale om. Der var tegnet af Kommuner og Private i Forening otte og tyve Hundrebel af den hele Anlægssum. Der vare imidlertid Summerne ikke stillet ad, saa jeg kan ikke sige, hoormeget der var tegnet af Kommunerne og hoormeget af Private. Ved Aarhus-Nom Banen derimod var der tegnet af Private et Beløb af 659,000 Kr., hvilket var 29 Hundredebele af hele Anlægssummen. I Odense-Svendborg Banen var der tegnet af Private 655,000 Kr., hvilket var en Fjerdedel af hele det Beløb, der gik med til Banens Anlæg. I Odense-Bogense Banen have de Private, som sagt, ikke tegnet mere end 5 pCt. af hele Anlægssummen. Jeg mener altsaa, at det ikke er noget Bevis for, at de paagjældende Kommuner fuldt ud have varetaget eller truffet de Interesser, som virkelig ere Ingttede til dette Baneanlæg derved, at de have tegnet meget store Beløb. Jeg skal erkjende, at Kommunerne ude paa Eletten have været overordentlig flotte, da enkelte af Sognekommunerne der have tegnet endog 70,000 Kr.; men jeg siger, naar de Private, som nærmest skulde være dem, der bære saadanne Baneanlæg frem, ikke i større Maalestof interessere sig for det, kan jeg ikke absolut anse det, at Kommunerne deltage med saa store Beløb, som Bevis for, at denne Bane har den overveiede